ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОДА
Ужгородський університет
Кафедра словацької філології
Завдання ІІ етапу
учнівської олімпіади з чеської мови та літератури
9 клас
(50 балів)

I. ČESKÝ JAZYK (celkem 30 bodů)

1. Udělejte lexikálně-gramatický test ***(10 bodů).***

1. Před nákupem nového mobilního telefonu si vždy porovnám ceny v několika internetových ___.
A) obchodech
B) skladech
C) stránkách
D) kancelářích
2. Pokud si zákazník nákup rozmyslí, může za určitých podmínek požádat o vrácení _____.
A) účtenky
B) peněz
C) slevy
D) penězů
3. Při výběru oblečení dávám přednost kvalitě před _____.
A) značkou
B) cenou
C) velikostí
D) módou
4. Když mám během týdne příliš mnoho školních povinností, musím si lépe naplánovat svůj ____.
A) rozpočet
B) jídelníček
C) čas
D) nákup
5. O víkendu se ráda věnuji turistice, protože mi pobyt v přírodě pomáhá zbavit se každodenního_ _.
A) pohodlí
B) stresu
C) nadšení
D) trampot
6. Při reklamaci zboží je důležité předložit doklad o _____.
A) nákupu
B) výběru
C) prodeji
D) výměně
7. Na koncert jsme se dostali díky tomu, že nám kamarádka darovala dvě _____.
A) vstupenky
B) pozvánky
C) poukázky
D) přihlášky
8. Pokud chceš ušetřit peníze, měl by ses vyhnout zbytečným _____.
A) zážitkům
B) výdajům
C) příjmům
D) odměnám
9. Před odjezdem na dovolenou si musíme zajistit _____, abychom měli kde přespat.
A) stravování

B) ubytování
C) cestování
D) nakupování
10. Kvůli špatnému počasí jsme museli změnit původní _____ a místo výletu zůstat doma.
A) zvyky
B) návyky
C) plány
D) zájmy

2. Vyberte jednu správnou odpověď *(10 bodů).*

1. Kdybych včera věděl, že přijdeš, _____ na tebe před školou.
A) počkal bych
B) počkali bychom
C) počkám
D) bych počkal
2. Maminka mi dala peníze, _____ si mohl koupit nové boty.
A) protože
B) kdyby
C) abych
D) když
3. Kdyby se naši kamarádi lépe připravili, _____ v soutěži.
A) uspěli by
B) uspěly by
C) uspěly bychom
D) by uspěli
4. Petr mi zavolal, _____ mi oznámil změnu programu.
A) aby
B) kdyby
C) protože
D) až
5. Kdybys mi o tom řekl dříve, určitě _____ ti pomoci.
A) mohl jsem
B) mohl bych
C) můžu
D) mohl
6. Vzala jsem si deštník, _____ nezmokla cestou domů.
A) kdybych
B) abych
C) protože bych
D) že bych
7. Kdybychom včera nešli tak pozdě spát, ráno _____ unavení.
A) nebyli bychom
B) nebyli jsme
C) nebudeme
D) nebyli
8. Učitel nám vysvětlil pravidla ještě jednou, _____ jim všichni dobře rozuměli.
A) kdyby
B) aby
C) protože
D) jestli
9. Kdyby Jana měla více času, _____ se na zkoušku mnohem lépe.
A) připravila
B) připravovala by

C) připravila by
D) připraví
10. Napsal jsem si seznam, _____ na nic důležitého nezapomněl.
A) kdybych
B) abych
C) protože bych
D) jestli

3. PÍSEMNÝ PROJEV – E-MAIL *(10 bodů)*

Téma: Ideální sobota
Píšeš e-mail své české kamarádce / svému českému kamarádovi. Popiš, jak by podle tebe měla vypadat ideální sobota. Ve svém e-mailu:
-napiš, v kolik hodin vstáváš a jak začínáš svůj den;
-popiš, co během dne děláš a kam rád/a chodíš;
-uveď, kdy, kde a co nejraději nakupuješ;
-napiš, za co nejraději utrácíš své peníze;
-zeptej se kamarádky / kamaráda, jak tráví sobotu on/ona a jak vypadá jeho/její ideální den.
Rozsah: 85-100 slov. Nezapomeň na oslovení, úvod, závěr a podpis.

II. ČESKÁ LITERATURA *(celkem 20 bodů)*

1. Přečtěte si text a udělejte úkoly (5 bodů).

Vážení rodiče,
posíláme Vám informace o škole v přírodě v termínu 14.–18.6. Odjezd od školy bude ve středu v 8:30, návrat ke škole v neděli ve 14 hodin. Cena 5 000 Kč zahrnuje: ubytování, stravu, pojištění, cestu autobusem a vstupenku na hrad. Jestliže má dítě nějaké alergie nebo bere léky, budeme potřebovat potvrzení od lékaře. Program: Začínáme každé ráno snídaní v 8:00, dopoledne bude krátký výlet pěšky (3–5 km). Během výletu se budeme učit o přírodě. Ve 12:00 půjdeme na oběd a potom můžou děti odpočívat. Odpoledne budeme hrát hry na hřišti. Ke svačině bude v nabídce ovoce, zelenina a sendviče. Nápoje po celý den! V 18:30 si děti dají večeři. Na večery plánujeme různé hry, diskotéku a zpívání. Dejte prosím dětem s sebou asi 150 Kč na zmrzlinu nebo malý suvenýr. Upozorňujeme rodiče, že děti budou moct používat mobilní telefony pouze v pauze 13:00–14:00 hodin.
Marta Sladká, třídní učitelka

1.Kdy se děti vrátí ke škole?
A) Ve středu v 18:30.
B) V neděli ve 14:00.
C) Ve středu v 8:30.
D) V neděli v 8:00.
2. Které dítě musí mít potvrzení od lékaře?
A) Dítě, které půjde na výlet pěšky.
B) Dítě, které pojede autobusem.
C) Dítě, které nemá pojištění.
D) Dítě, které bere léky.
3. Co budou dělat děti každý den dopoledne?
A) Chodit na výlety.
B) Tancovat.
C) Hrát hry.
D) Zpívat.
4. Kdy můžou děti používat mobil?
A) V pauze po obědě.
B) Vždy dopoledne.

C) Každý večer.
D) Jenom ráno.
5. Které občerstvení bude dětem během dne k dispozici?
A) Ovoce, zelenina a sendviče.
B) Sladkosti, sušenky a čokoláda.
C) Jogurty, pečivo a sýry.
D) Zmrzlina, dorty a limonády.

2. Přečtěte si text a udělejte úkoly (10 bodů).

Poklad

Byl jednou jeden člověk, jmenoval se Jan. Měl deset dětí a byl velmi chudý. Často se modlil ke svatému Janu Nepomuckému a prosil ho o pomoc.
Jednou v noci měl divný sen. Viděl svatého Jana Nepomuckého, který mu řekl: „Jdi do Prahy na Karlův most. Tam uvidíš moji sochu. Pak ti někdo řekne, kde hledat poklad."
Jan nevěřil, ale sen se mu opakoval třikrát. Tak šel do Prahy.
Když přišel na Karlův most, našel sochu Jana Nepomuckého. Stál u sochy tři hodiny, čekal, díval se a poslouchal, ale nikde nic. Už chtěl jít domů, ale najednou k němu přišel mladý voják, který stál na mostě na stráži.
„Proč tady pořád stojíš? Ztratil jsi něco? Nebo na někoho čekáš?" zeptal se.
„Čekám na někoho, kdo mi řekne, kde hledat poklad," odpověděl chudák.
Voják se smál.
„Nesměj se," řekl Jan a vyprávěl vojákovi svůj sen.
Když skončil, voják se podivil. „Já jsem měl taky třikrát divný sen. Ve snu ke mně přišel svatý Jan Nepomucký a řekl mi, že musím jít do malé vesnice za Prahou, kde jsou na skále tři kříže. Pod skálou stojí dům, u domu je zahrada, na zahradě je starý strom a pod stromem je schovaný poklad."
„Ale to je moje vesnice a můj dům!" vykřikl Jan a spolu s vojákem spěchal domů. Začali kopat pod stromem a našli hrnec plný zlata. Každý si vzal půlku a oba žili šťastně až do smrti.
Vyberte vždy jednu správnou odpověď.
1. Kolik dětí měl Jan?
A) Pět.
B) Sedm.
C) Deset.
D) Dvanáct.
2. Ke komu se Jan často modlil?
A) Ke svatému Václavovi.
B) Ke svatému Janu Nepomuckému.
C) Ke svatému Vítovi.
D) Ke svatému Petrovi.
3. Co měl Jan udělat podle svého snu?
A) Jít do malé vesnice za Prahou.
B) Navštívit kostel v Praze.
C) Jít na Karlův most.
D) Hledat poklad na zahradě.
4. Jak dlouho Jan čekal u sochy na Karlově mostě?
A) Jednu hodinu.
B) Dvě hodiny.
C) Tři hodiny.
D) Celý den.
5. Koho Jan potkal na Karlově mostě?
A) Starého muže.
B) Mladého vojáka.
C) Turistu z ciziny.
D) Pražského obchodníka.
6. Proč se voják Janovi smál?

A) Protože Jan nevěděl, kde bydlí.
B) Protože Jan hledal ztracené peníze.
C) Protože mu Jan vyprávěl o svém snu.
D) Protože Jan neuměl najít Karlův most.
7. Kde se podle vojákova snu nacházel poklad?
A) V kostele pod oltářem.
B) V domě za Prahou.
C) Pod starým stromem na zahradě.
D) Na skále u tří křížů.
8. Co Jana překvapilo, když vyslechl vojákův sen?
A) Voják znal jeho rodinu.
B) Voják měl stejný sen jako Jan.
C) Voják už poklad našel.
D) Voják pocházel z Prahy.
9. Co udělali Jan a voják, když zjistili, kde se poklad nachází?
A) Šli se zeptat na radu svatého Jana Nepomuckého.
B) Zůstali na Karlově mostě.
C) Spěchali společně do Janovy vesnice.
D) Zavolali na pomoc další vojáky.
10. Jak si Jan a voják rozdělili nalezený poklad?
A) Jan dostal větší část.
B) Voják dostal větší část.
C) Všechno zlato si nechal Jan.
D) Každý dostal polovinu.

3. Přečtěte si text. Napište, jestli jsou věty 1–5 pravdivé, nebo nejsou pravdivé. ***(5 bodů).***

Holub a mravenec

Holub přiletěl k potoku, aby se napil. Najednou uslyšel tenounký hlásek: „Pomoc! Pomozte mi někdo! Topím se... Pomóóóc!“Holub se rozhlédl, ale nikoho neviděl.„Pomóóóc,“ uslyšel znovu a v tu chvíli spatřil v potoce mravence, jak se zoufale snaží dostat na břeh. Utrhl stéblo trávy a ponořil jej do vody. Mravenec se z posledních sil zachytil a holub ho vytáhl na břeh.„Děkuji ti, holoubku, že jsi mi zachránil život. Jistě se ti za to jednou odvděčím,“ sliboval mravenec.„Prosím tě, jak bys ty, takový nepatrný tvor, mi mohl pomoci,“ zasmál se holub. „Běž a dávej na sebe větší pozor,“ dodal a odletěl.Za nějaký čas podřimoval holub na větvi a nevšiml si, že se blíží člověk s puškou. Lovec jej spatřil, namířil pušku a už, už chtěl vystřelit, když tu náhle ucítil v patě silné štípnutí. Mravenec ho kousal znovu a znovu. Člověk sebou trhl, zmáčkl omylem spoušť a z pušky vyšla rána. Holub se hned probral, zamával křídly a rychle odletěl.

Napište, jestli jsou věty 1–5 pravdivé, nebo nejsou pravdivé.

	Holub přiletěl k potoku, protože měl žízeň a chtěl se napít.	ANO	NE
	Mravenec spadl do potoka a nedokázal se sám dostat na břeh	ANO	NE
	Holub vytáhl mravence z vody pomocí stébla trávy.	ANO	NE
	Mravenec se holubovi vysmál, protože si myslel, že mu nikdy nebude moci pomoci	ANO	NE
	Mravenec zachránil holuba tím, že kousl lovce do paty.	ANO	NE

ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОДА
Ужгородський університет
Кафедра словацької філології
Завдання ІІ етапу
учнівської олімпіади з чеської мови та літератури
10 клас
(50 балів)

I. ČESKÝ JAZYK (celkem 30 bodů)

1. Dejte do správného tvaru *(10 bodů).*

1) Ráda se učím *(cizí jazyk – pl.)* . . . . . .
2) Odpoledne jsme pozvali *(francouzský lektor – pl.)*. . . . . .na kávu.
3) Šéf si zavolal *(náš spolupracovník – pl.)* . . . . . .
4) Máš *(nějaký sourozenec – pl.)* . . . . . .?
5) Zapomněli jste na *(váš rodič – pl.)* . . . . . .
6) Čtu knihu o . . . . . *(jeden anglický lékař)*.
7) Mluvili jsme o . . . . . *(ten úspěšný projekt)*.
8) Děti mají sny o . . . . . *(jejich oblíbená hračka)*.
9) Večer jsme mluvili o . . . . . *(jeho kamarád a kamarádka)*.
10) Už jsi slyšel o . . . . . *(ta novinka)*?

2. Vyberte jednu správně napsanou větu. (5 bodů)

1.
A) V létě opaluji se na pláži, v zimě jsem často v soláriu a sauně.
B) V létě se opaluji na pláži, v zimě jsem často v soláriu a sauně.
C) V létě se opaluju na pláž, v zimě jsem často v solárium a sauna.
D) V létě opaluju se na pláži, v zimě často jsem v soláriu a sauně.

2.
A) Eva tráví víkendy v obchodním centru ve městě, ale já jsem raději na chalupě.
B) Eva tráví víkendy na obchodním centru ve městě, ale já jsem raději v chalupě.
C) Eva tráví víkendy obchodní centrum ve městě, ale já raději jsem na chalupě.
D) Eva tráví víkendy v obchodním centru ve městě, ale já raději na chalupě jsem.

3.
A) Jindra stále studuje univerzitu v Brně.
B) Jindra stále studuje na univerzitě v Brno.
C) Jindra stále studuje na univerzitě v Brně.
D) Jindra stále studuje v univerzitě v Brně.

4.
A) Zrovna čtu román o životu v Austrálii.
B) Zrovna čtu román o životě v Austrálii.
C) Zrovna čtu román o život v Austrálii.
D) Zrovna čtu román o životě na Austrálii.

5.
A) Slyšel jsi už o novou výstavu?
B) Slyšel jsi už na nové výstavě?
C) Slyšel jsi už o nové výstavy?
D) Slyšel jsi už o nové výstavě?

3. Transformujte věty do množného čísla. Vyberte jednu správnou odpověď (5 bodů).

1. Rád se prochází na podzim v městském parku.

A) Rádi se procházejí na podzim v městských parcích.
B) Rádi se prochází na podzim v městském parku.

C) Rády se procházejí na podzim v městských parkách.
D) Rádi se procházejí na podzim v městském parcích.

2. Kamarádka ráda bydlí ve starém domě.
A) Kamarádky rády bydlí ve starém domě.
B) Kamarádky ráda bydlí ve starých domech.
C) Kamarádky rády bydlí ve starých domách.
D) Kamarádky rády bydlí ve starých domech

3. Bavili jsme se o současném politikovi.
A) Bavili jsme se o současných politicích.
B) Bavili jsme se o současných politikách.
C) Bavily jsme se o současných politicích.
D) Bavili jsme se o současném politicích.

4. Zdokonaluje se v cizím jazyku.
A) Zdokonalujeme se v cizích jazycích.
B) Zdokonalují se v cizích jazykách.
C) Zdokonalují se v cizích jazycích
D) Zdokonalují se v cizím jazyku.

5. V kině hrajou nový film o nemocném dítěti.
A) V kinech hrajou nové filmy o nemocných dětech.
B) V kinech hrají nové filmy o nemocných dětech.
C) V kinech hrají nový filmy o nemocných dětech.
D) V kině hrají nové filmy o nemocných dětech.

4. PÍSEMNÝ PROJEV – E-MAIL *(10 bodů)*

Téma: Můj domov – místo, kam se rád/a vracím
Váš český kamarád se vás zeptal, jak bydlíte. Napište mu e-mail, ve kterém:

- popíšete svůj dům nebo byt;
- představíte své oblíbené místo doma;
- napíšete, co se vám na vašem bydlení líbí a co byste chtěli změnit;
- vysvětlíte, jaké bydlení byste si přáli v budoucnu.

Rozsah: 100–120 slov.

II. ČESKÁ LITERATURA (celkem 20 bodů)

1. Přečtěte si text a udělejte úkoly (10 bodů).

Dovolená

Podle společnosti ERV, která vlastní desítky cestovních pojišťoven po celé Evropě, jezdí Češi do zahraničí méně než ostatní Evropané. V průměru totiž vyrazí na dovolenou za hranice každé dva roky, zatimco jejich němečtí sousedé či Španělé takto vycestují třikrát častěji. Na druhou stranu Poláci na dovolenou za hranice vyjíždějí nejméně ze všech, a to jen jednou za pět let.
Pokud se čeští turisté vydají do zahraničí, stráví u moře 9 až 11 dní. Podobně jsou na tom například Španělé, o dva až tři dny více si moře užívají Němci a Italové. A které země navštěvují Češi nejčastěji? Jak se dalo očekávat, je to Chorvatsko. Každoročně se jich tam rozjede přibližně 800 tisíc. Na druhém místě se během několika posledních let střídají Itálie a Slovensko. Mírně klesá zájem o Řecko, naopak Turecko a Španělsko se stávají populárnějšími. Poslední jmenovanou zemí mají kromě italských turistů nejvíce v oblibě také ti z Německa. Co se týče Čechů, více než polovina jich volí raději cestovní kanceláře než cestování na vlastní pěst bez ohledu na to, zda vyrážejí k moři nebo na poznávací zájezdy do zahraničí.

Stále více Čechů ale preferuje dovolenou v Česku — nyní to jsou až dvě třetiny. Většina z nich se rozjede na své chaty a chalupy, méně jich tráví dovolenou u příbuzných a nejméně, celkem 15 procent, doma.

Ať se jedná o dovolenou v zahraničí, či v České republice, vrací se téměř třetina Čechů do svých oblíbených destinací i hotelů a toto číslo se rok od roku zvyšuje. Lidé nechtějí riskovat zklamání. Tento trend je příznivý nejen pro již zmiňované Chorvatsko, ale také pro exotická místa jako Thajsko a Dominikánskou republiku.

Zatimco v zahraničí roste mezi Čechy zájem o hotely vyšší kategorie, doma se nejčastěji ubytovávají v těch tříhvězdičkových. Menší penziony, které vyjdou levněji, volí 13 procent českých turistů. Dříve oblíbené kempy dnes navštěvuje zhruba každý desátý Čech.

Průměrně utrati Češi za letní dovolenou téměř 6 tisíc korun, v této částce jsou však zahrnuty i dražší zahraniční dovolené. Výdaje na ně přesahují 11 tisíc na osobu, zatimco dovolená v Česku vyjde občany na necelé tři tisíce.

1. Co říká autor článku o tom, že Češi jezdí nejvíce do Chorvatska?
A) Že to předpokládal.
B) Že o tom pochybuje.
C) Že se to může změnit.
D) Že pro to nemá vysvětlení.
2. Co se píše o Češích?
A) Do Řecka jezdí více než dříve.
B) Jejich zájem o Turecko a Španělsko roste.
C) Do Itálie a na Slovensko jezdí čím dál více.
D) Kromě Chorvatska jezdí nejvíce do Španělska a Turecka.
3. Jak cestuje většina Čechů?
A) Jezdí po Česku s cestovní kanceláří.
B) Cestují po Česku se svými příbuznými.
C) Dovolenou v zahraničí si organizují sami.
D) V zahraničí dávají přednost organizovaným zájezdům.
4. Jaký je zájem Čechů o ubytování v kempech?
A) Zájem klesá.
B) Zájem roste.
C) Zájem je nestálý.
D) Zájem se nemění.
5. Který titulek je pro článek nejvhodnější?
A) Kam na dovolenou?
B) Dovolená včera a dnes
C) Češi a dovolená v číslech
D) Zájem o Chorvatsko neklesá.
6. Jak často jezdí Češi na dovolenou do zahraničí v porovnání s Němci a Španěly?
A) Přibližně dvakrát častěji.
B) Přibližně třikrát méně často.
C) Stejně často jako Němci.
D) Jen o něco méně často.
7. Kde tráví dovolenou největší část Čechů, kteří zůstávají v České republice?
A) U příbuzných.
B) Ve vlastním bytě.
C) Na chatách a chalupách.
D) V hotelích v horských oblastech.
8. Proč se téměř třetina Čechů opakovaně vrací do stejných destinací a hotelů?
A) Protože chtějí ušetřit za dopravu.
B) Protože nechtějí riskovat zklamání.
C) Protože mají v těchto místech příbuzné.
D) Protože jim cestovní kanceláře nabízejí slevy.
9. Jaký typ ubytování Češi nejčastěji volí při dovolené v České republice?
A) Čtyřhvězdičkové hotely.
B) Menší rodinné penziony.
C) Kempy.
D) Tříhvězdičkové hotely.

10. Kolik přibližně utratí jeden Čech za dovolenou v zahraničí?
A) Méně než 3 000 Kč.
B) Téměř 6 000 Kč.
C) Více než 11 000 Kč.
D) Přibližně 15 000 Kč.

2. Přečtěte si text. Napište, jestli jsou věty 1–5 pravdivé, nebo nejsou pravdivé. ***(5 bodů).***

Slavná česká automobilová závodnice Eliška Junková se narodila 16. listopadu v roce 1900 jako Alžběta Pospíšilová. Po dokončení studií začala pracovat jako překladatelka v bance. Tam také potkala svého budoucího manžela, který ji k závodění přivedl. Během svatebního obřadu se Alžbětě nezměnilo pouze příjmení, ale i křestní jméno, protože jí přátelé říkali Eliška.

Po svatbě Junkovi odjeli do Karlových Varů, kde se připravovali na automobilový závod. Hned na jeho začátku ale Junek havaroval a svůj automobil zničil. Místo svatební cesty se tak novomanželé vydali na autosalon do Paříže, kde si pořídili slavné auto Bugatti.

Během roku 1926 tento automobil Eliška Junková převzala po manželovi a na desátém ročníku závodu Zbraslav–Jíloviště s ním zajela dokonce nejrychlejší čas. Jako první žena na světě tak vyhrála automobilový závod a poprvé a zároveň naposledy porazila i svého manžela. Ještě v témže roce dojela druhá v závodu do švýcarského kopce Klausenpass, což byla její první zahraniční soutěž.

Nejvýznamnějších úspěchů Junková dosáhla v závodě na Sicílii. Při první jízdě sice musela kvůli poruše svého vozu závod ukončit, avšak ve druhém ročníku soutěže dojela na páté pozici. Sicilský závod patřil ve své době k nejtěžším na světě. Závodníci jezdili pět kol, z nichž každé měřilo 108 km a projíždělo se téměř 1 500 zatáčkami. Junková tuto trasu zvládla přesně za 7 hodin 27 minut a 40 sekund. Tento jedinečný úspěch bohužel už nikdy nezopakovala. Svou závodnickou kariéru ukončila roku 1928 po smrti svého manžela.

1.	Eliška Junková se s manželem seznámila na závodech.	ANO	NE
2.	Během svatební cesty manželé Junkovi navštívili Pařík.	ANO	NE
3.	Eliška Junková nad svým manželem zvítězila jen jednou.	ANO	NE
4.	Eliška Junková v závodě na Sicílii získala medaili za druhé místo.	ANO	NE
5.	Závod na Sicílii trval pro Elišku Junkovou přes 7 hodin.	ANO	NE

3. Přečtěte si text a udělejte úkoly (5 bodů).

Erich Maria Remarque

Německý romanopisec Erich Maria Remarque (1898–1970), původním jménem Erich Paul Remark, se asi nejvíce proslavil svým protiválečným románem Na západní frontě klid (1928), v němž z pohledu vojáka líčí boje 1. světové války a vyvrací ideu hrdinské smrti za vlast. „Tato kniha nechce být ani obžalobou ani vyznáním. Chce se pokusit vydat svědectví o generaci, která byla válkou rozbita – i když unikla jejím granátům," píše Remarque v jejím úvodu. Němečtí nacisté knihu odsoudili coby „zradu na vojácích světové války" a veřejně ji pálili. O 3 roky později Remarque k románu vydal volné pokračování zvané Cesta zpátky pojednávající o osudech vojáků, kteří se vracejí do poválečného Německa a zjišťují, že jejich život ztratil smysl. Na počátku 30. let byl Remarque, klasifikovaný jako nepřítel nacistického Německa, nucen opustit svou vlast. Emigroval do Švýcarska a odtud později do USA, kde získal roku 1947 státní občanství. Přesto se rok nato vrátil do Švýcarska, kde žil až do konce svých dnů. Hlavním hrdinou Remarquových děl bývá obyčejný člověk, který se dostává do zdánlivě bezvýchodných životních situací, v nichž se plně projeví jeho charakter. Často uvažuje o sebevraždě jako o způsobu osvobození se od mučivých depresí a úzkostí. Díla obvykle zachycují okamžiky německých dějin, např. Černý obelisk (1956)

zobrazuje období inflace v poválečném Německu, děj románu Tři kamarádi (1936) se odehrává v Berlíně na počátku 30. let atd.

1. Ke které z následujících událostí došlo v Remarquově životě nejdříve?
A) emigrace do USA
B) emigrace do Švýcarska
C) vydání knihy Na západní frontě klid

2. S jakým záměrem psal Remarque knihu Na západní frontě klid?
A) informovat nezasvěcené
B) bojovat proti nacismu
C) bojovat proti militarismu
D) propagovat pacifismus

3. Proč nacisté vnímali Remarqua jako nepřítele Německa?
A) Kvůli tomu, že se odstěhoval do USA.
B) Kvůli tomu, že zběhl z fronty při 1. sv. v.
C) Kvůli tomu, že veřejně akcentoval nesmyslnost války.
D) Kvůli tomu, že se veřejně stavěl proti myšlenkám nacismu.

4. Jaký podtón najdeme v Remarquových dílech?
A) tragický
B) agitační
C) groteskní
D) prosebný

5. Která z ukázek je vyňata z některého z Remarquových děl?
A) Kdybychom se vrátili 1916, byli bychom z bolesti a ostroty svých zážitků rozpoutali bouři. Vrátíme-li se teď, jsme unavení, rozpadlí, spálení, vykořeněni a bez naděje.
B) Ale mne taková vyprávění baví. Být v opravdové bitvě, bitvě napoleonské, kde bylo zabito deset tisíc vojáků, svědčí o odvaze.
C) Vydávat se v nebezpečí povznáší duši a zachraňuje ji před nudou...

ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОДА
Ужгородський університет
Кафедра словацької філології
Завдання ІІ етапу
учнівської олімпіади
з чеської мови та літератури
11 клас
(50 балів)

I. ČESKÝ JAZYK (celkem 30 bodů)

1. Dejte do správného tvaru *(10 bodů).*

Vzor: Dávám přednost *(opera)* …opeře… před operetami.
1) Poděkoval jsi už *(ti lidé)* . . . . . za pomoc?
2) Poradil jsem *(můj nejistý kolega)* . . . . . .
3) Řekl jsem to jak *(pan ředitel)* . . . . . ., tak jeho sekretářce.
4) Dal jsem ten dopis *(její sestra)* . . . . . .
5) Včera jsem poděkoval *(pan Pokorný)* . . . . . za spolupráci
6) Kolik *(sklenice vody)* . . . . . vypijete po svém sportovním zápasu
7) Tohle léto jsem viděl 5 *(fotbalový zápas)* . . . . . .
8) Koupil jsem ti několik *(sportovní trička)* . . . . . .
9) O prázdninách jsem poznal hodně *(noví přátelé)* . . . . . .
10) V České republice žije mnoho *(dobří sportovci)* . . . . . .

2. Vyberte jednu správně napsanou větu. (5 bodů)
1.
A) V létě opaluji se na pláži, v zimě jsem často v soláriu a sauně.
B) V létě se opaluji na pláži, v zimě jsem často v soláriu a sauně.
C) V létě se opaluju na pláž, v zimě jsem často v solárium a sauna.
D) V létě opaluju se na pláži, v zimě často jsem v soláriu a sauně.
2.
A) Eva tráví víkendy v obchodním centru ve městě, ale já jsem raději na chalupě.
B) Eva tráví víkendy na obchodním centru ve městě, ale já jsem raději v chalupě.
C) Eva tráví víkendy obchodní centrum ve městě, ale já raději jsem na chalupě.
D) Eva tráví víkendy v obchodním centru ve městě, ale já raději na chalupě jsem.
3.
A) Jindra stále studuje univerzitu v Brně.
B) Jindra stále studuje na univerzitě v Brno.
C) Jindra stále studuje na univerzitě v Brně.
D) Jindra stále studuje v univerzitě v Brně.
4.
A) Zrovna čtu román o životu v Austrálii.
B) Zrovna čtu román o životě v Austrálii.
C) Zrovna čtu román o život v Austrálii.
D) Zrovna čtu román o životě na Austrálii.
5.
A) Slyšel jsi už o novou výstavu?
B) Slyšel jsi už na nové výstavě?
C) Slyšel jsi už o nové výstavy?
D) Slyšel jsi už o nové výstavě?

3. Transformujte věty do množného čísla. Vyberte jednu správnou odpověď *(5 bodů)*.

1. Poslal jsem dopis našemu příteli.
A) Poslaly jsme dopisy našim přátelům.
B) Poslali jsme dopisy našimi přáteli.
C) Poslali jsme dopisy našim přátelům.
D) Poslali jsme dopisy našemu přátelům.

2.Ukážeš svému bratrovi fotografii své spolužačky?
A) Ukážete svými bratry fotografie svých spolužaček?
B) Ukážete svým bratrům fotografie svým spolužačkám?
C) Ukážeš svým bratrům fotografie svých spolužaček?
D) Ukážete svým bratrům fotografie svých spolužaček?

3. Z Brazílie jsem přivezl mé dceři dobrou kávu.
A) Z Brazílie jsme přivezly našim dcerám dobré kávy
B) Z Brazílie jsme přivezli našim dcerám dobrou kávu.
C) Z Brazílie jsme přivezly našim dcerám dobrou kávu.
D) Z Brazílie jsme přivezli našim dcerám dobrým kávám.

4. Koupili jsme našemu psovi nějakou hračku.
A) Koupili jsme našim psům nějaké hračky.
B) Koupili jsme našim psům nějakou hračku.
C) Koupily jsme našim psům nějaké hračky.
D) Koupili jsme našimi psy nějaké hračky.

5. Kluku, přineseš nové kolegyni ten materiál?
A) Kluce, přinesete novým kolegyním ten materiál?
B) Kluci, přinesete novým kolegyním ty materiály?
C) Kluci, přinesete novými kolegyněmi ty materiály?
D) Kluce, přinesou novým kolegyním ty materiály?

4. PÍSEMNÝ PROJEV – E-MAIL *(10 bodů)*

Téma: Kultura a umění v životě mladých lidí

Váš český kamarád vám napsal, že se ve škole právě zabývají tématem kultury a umění. Zajímá ho, jaký význam má kultura ve vašem životě a jak trávíte svůj volný čas.
Napište mu e-mail v rozsahu 130–150 slov, ve kterém:

- představíte své oblíbené kulturní aktivity (návštěva kina, divadla, koncertů, výstav apod.);
- napíšete, jaký druh umění vás nejvíce zajímá a proč;
- představíte svého oblíbeného umělce, spisovatele, hudební skupinu nebo umělecké dílo;
- vyjádříte svůj názor na to, zda se mladí lidé dnes dostatečně zajímají o kulturu a umění;
- uvedete, jakou kulturní akci byste doporučili svému českému kamarádovi při návštěvě vašeho města.

Nezapomeňte na oslovení, vhodné rozloučení a dodržení formy e-mailu.

II. ČESKÁ LITERATURA (celkem 20 bodů)

1. Přečtěte si text a udělejte úkoly (10 bodů).

Le Bouche à Oreille, tak se jmenuje malá rodinná restaurace ve střední Francii. Pracují tam jen čtyři servírky. Stálí *zákazníci* tam chodí hlavně na dobré a levné lasagne. V únoru 2017 měli hodně práce, protože recenze na jejich restauraci byla publikována v prestižním průvodci Michelin.

Novináři a noví hosté každý den čekali před restaurací a chtěli *ochutnat* jejich menu. Majitelka restaurace byla hodně *překvapená*. Personál nevěděl, co dělat. Autoři průvodce Michelin totiž udělali chybu.

Le Bouche à Oreille, tak se jmenuje ještě jedna restaurace ve Francii. Je to luxusní restaurace nedaleko Paří- že, která na publikování v průvodci Michelin dlouho čekala. A právě na tuto restauraci autoři napsali recenzi. Stejné názvy restaurací autory *zmátly*. Na oficiálním webu nepublikovali správnou pařížskou adresu, ale publikovali adresu první neznámé restaurace. A tak všichni novináři odjeli do malé restaurace ve střední Francii, kde na ně nikdo nečekal. Autoři chybu za týden *opravili* a všem se omluvili.

Průvodce Michelin (v originále Le guide Michelin) recenzuje a *doporučuje* restaurace s nejlepší kuchyní. Má dlouholetou tradici. *Obsahuje* recenze na více než 45 tisíc restaurací především v Evropě. *Seznam* restaurací autoři aktualizují každý rok.

Prestižní michelinskou hvězdu pro nejlepší restaurace mají v České republice tři restaurace. Je to Field Restaurant, která nabízí hlavně tradiční česká klasická jídla v moderní verzi.
Velká specialita jsou *husí játra* s pistáciovými oříšky nebo třešněmi. Další restaurace s hvězdou jsou Alcron a La Degustation Bohême Bourgeoise. Všechny oceněné restaurace najdete v Praze.

1. Proč byla restaurace v únoru 2017 tak přeplněná?
A) Protože nabízela nové speciální menu.
B) Protože se v ní konala gastronomická soutěž.
C) Protože o ní vyšla recenze v průvodci Michelin.
D) Protože ji navštívila známá televizní osobnost.
2. Čím byla malá restaurace oblíbená u stálých zákazníků?
A) Luxusním prostředím a profesionální obsluhou.
B) Výbornými a levnými lasagnemi.
C) Tradičními francouzskými dezerty.
D) Širokou nabídkou drahých vín.
3. Jak reagovala majitelka restaurace na nečekaný zájem hostů?
A) Byla překvapená a personál nevěděl, jak situaci řešit.
B) Okamžitě rozšířila restauraci o další místnosti.
C) Odmítla všechny nové zákazníky.
D) Rozhodla se zvýšit ceny jídel.
4. Proč novináři a noví hosté přišli do nesprávné restaurace?
A) Protože restaurace změnila svůj název.
B) Protože v průvodci byla uvedena nesprávná adresa.
C) Protože se obě restaurace nacházely v Paříži.
D) Protože majitelka požádala novináře o návštěvu.
5. Jaká chyba se autorům průvodce Michelin stala?
A) Zaměnili dvě restaurace se stejným názvem.
B) Zapomněli uvést cenu nabízeného menu.
C) Publikovali recenzi na restauraci, která už neexistovala.
D) Uvedli nesprávné jméno majitelky restaurace.
6. Kde se nacházela luxusní restaurace, pro kterou byla recenze původně určena?
A) Ve střední Francii.
B) V centru Paříže.
C) Nedaleko Paříže.
D) Na jihu Francie.
7. Jak dlouho trvalo autorům průvodce, než chybu opravili?
A) Jeden den.
B) Tři dny.
C) Jeden týden.
D) Jeden měsíc.
8. Jaký je hlavní účel průvodce Michelin?

A) Informovat o nejlevnějších restauracích v Evropě.
B) Recenzovat a doporučovat restaurace s kvalitní kuchyní.
C) Představovat tradiční recepty francouzské kuchyně.
D) Hodnotit hotely a turistické atrakce.
9. Jak často autoři aktualizují seznam restaurací v průvodci Michelin?
A) Každý měsíc.
B) Každé dva roky.
C) Každých pět let.
D) Každý rok.
10. Které tvrzení o oceněných restauracích v České republice odpovídá textu?
A) Všechny se nacházejí v Praze.
B) Dvě se nacházejí v Praze a jedna v Brně.
C) Všechny nabízejí výhradně tradiční česká jídla.
D) Nejznámější z nich se nachází ve střední Francii.

2. Přečtěte si text.
Seřaďte části tohoto textu do správného pořadí. K číslům 11–15 přiřaďte části A, B, C, D a E.(5 bodů).

Jak vyčistit stříbrné šperky

Nejprve omyjte šperk teplou vodou a mýdlem. Na mytí můžete použít například starý zubní kartáček.	A
Až šperk vyndáte, omyjte ho znovu mýdlem a vodou. Výsledek vás určitě mile překvapí. Tento postup můžete samozřejmě použít i na další předměty vyrobené ze stříbra, jako jsou příbory nebo mince a medaile.	B
Také vás trápí, jak vyčistit stříbro? Stačí k tomu jen několik věcí, které máte doma.	C
Do tekutiny vložte na několik hodin stříbrný šperk tak, aby se co nejvíce dotýkal alobalu v mističce.	D
Pak do skleněné nebo porcelánové misky dejte hliníkovou fólii (tzv. alobal) a nalijte horkou vodu. Do ní nasypte lžičku obyčejné soli a půl lžičky jedlé sody a nechte rozpustit. Toto množství soli a sody je asi na dvě deci vody.	E

1. část, začátek _____
2. část _____
3. část _____
4. část _____
5. část, konec _____

3. Přečtěte si text. Potom napište, jestli jsou věty 1–5 pravdivé (ANO), nebo nejsou pravdivé (NE). (5 bodů)

Povodeň

Povodeň je přírodní katastrofa, která vzniká vylitím vody z řeky nebo vodní nádrže. Liší se od záplavy, s níž se často zaměňuje. Záplava je proud vody způsobený náhlým silným deštěm. Přestože záplavy nejsou pro evropské klima typické, od minulého století se jejich výskyt zvyšuje. Je to způsobeno především intenzivním zemědělstvím a tím, že je v krajině méně stromů a lesů.
Povodně v našich zeměpisných šířkách přicházejí víceméně nepravidelně a nedají se předvídat. Ve většině případů vznikají kvůli nadměrnému množství dešťové vody, kterou řeka nestačí odvést. Dalším důvodem může být rychlé tání sněhu na jaře. Není tedy možné odhadnout, jestli povodeň přijde, či nikoli. Oproti tomu v tropických a přímořských oblastech jsou povodně spojeny s konkrétním klimatickým jevem a dají se očekávat.
Povodně sice představují jeden z nejničivějších živlů, v minulosti však hrály pozitivní roli v zemědělství v Egyptě, Íránu, v Číně, a dokonce i u nás. Dnes má ale naše krajina jiný charakter, a

proto se povodním snažíme bránit. Velká města, kde tato katastrofa hrozí nejvíce, mají dnes již systém obrany, například Londýn se chrání protipovodňovými stěnami proti zvýšení hladiny řeky Temže. Od povodní v roce 2002 je má také Praha kolem Vltavy v centru. Jsou kovové a montují se v případě blížící se povodně. Povodně jsou v Česku v současnosti ničivější než bývaly v minulosti. Tehdy se s nimi totiž při plánování výstavby více počítalo a domy se stavěly jen na místech, kam se podle dlouholetých zkušeností voda nedostala. Ve 20. století se ale města a vesnice rozšířily. Na místech, kde dřív bývala pole, jsou nyní domy. Voda nemá místo, kde by se rozlila, a tak ničí stavby.

1. Záplav je v Evropě od 20. století více. ANO / NE
2. Autor textu kritizuje, že u nás povodně nemůžeme předpovídat. ANO / NE
3. Povodně v Česku pozitivně ovlivňují zemědělství. ANO / NE
4. V Londýně po povodni zvýšili protipovodňové stěny. ANO / NE
5. Dnešní povodně v České republice způsobují větší škody. ANO / NE